

Duration: 2.30 hrs.

Maximum Marks: 75

- N.B.: 1. All questions are compulsory
2. Figures to the right indicate marks

- Q1 a) What is Retailing? Explain the importance of retailing. 08
Q1 b) Explain the format of retailing in brief 07
OR
Q1 c) Explain the ethical elements in Retail Business. 08
Q1 d) Highlights various challenges faced by retailers in India 07

- Q2 a) What are the different Promotional Strategies used by Retail businesses? 08
Q2 b) Explain the concept of 'Retail Market Segmentation'. Bring out its Significance 07

OR

- Q2 c) What is CRM in Retailing? Explain the different strategies used by retailers. 08
Q2 d) Explain the different challenges faced by HR in Retailing. 07

- Q3 a) Explain the various factors affecting selection of Retail Location. 08
Q3 b) Explain the Merchandising Planning Process with reference to Retail business. 07

OR

- Q3 c) What is Visual Merchandising? Explain the different elements used in Visual Merchandising. 08
Q3 d) Explain in brief different elements of store design. 07

Q.4 a) Fill in the blanks with an appropriate choice given below each questions. 05

- The retailer is an important link between the _____ and buyer.
a) Government   b) Society   c) Wholesaler   d) People.
- Organized retail sectors are holding the _____ share of the retail market in India.
a) smaller b) larger   c) zero   d) negligible
- A store based retail model means there is a place where the retailing activity is carried out _____.
a) Online   b) Physically   c) Virtually.   d) Door to door.
- The word Retail is derived from the _____ word.
a) Latin   b) French   c) German   d) British
- Natural selection theory was evolved by _____.
a) Darwin   b) Hollander   c) Smith   d) Mc Nair

Q.4 b) Match the column

05

Group A	Group B
1. Digital Payments	a. Transparency
2. Visual Merchandise	b. Store Marquee
3. Space planning	c. Fastest-growing segment in India
4. Exterior store design	d. Silent Salesmen
5. recent trends in retail	e. Interior Store Design

Q.4 c) State the following is TRUE or FALSE

05

1. Hypermarket is derived from the word 'Hypermarche'
2. Retail does not creat place utility
3. The 'Wheel of Retailing' concept was propagated by Professor Mc Nair
4. The retail organization loses it competitive edge in the initial stage.
5. Email marketing is cost effective tool in direct Marketing.

Q.5 Short notes (Any 3 of the following)

15

1. Functions of Retail Store Manager
2. Challenges of Green Retailing
3. Functions of Retail Store Manager
4. Retail Branding
5. E-Retailing

*****

वेळ : २ ½ तास

गुण : ७५

सूचना : १) सर्व प्रश्न आनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र.१ अ) किरकोळी म्हणजे काय ? किरकोळीचे महत्व स्पष्ट करा.

०८

ब) किरकोळीचे स्वरूप साक्षिपणने स्पष्ट करा.

०७

किंवा

क) किरकोळ व्यवसायाचे नैतिक घटक स्पष्ट करा.

०८

ड) भारतातील किरकोळाना भेडसावणाऱ्या समस्या अधोरेखित करा.

०७

प्र.२ अ) किरकोळ व्यवसायातील निरनिराळ्या जाहिरात व्युहरचना कोणत्या आहेत?

०८

ब) 'किरकोळ बाजार विभाजन' ही संकल्पना स्पष्ट करा. त्याचे महत्व सांगा.

०७

किंवा

क) किरकोळीतील CRM म्हणजे काय ? किरकोळ्याकडून वापरल्या जाणाऱ्या निरनिराळ्या व्युहरचना कोणत्या आहेत ?

०८

ड) किरकोळीतील मानव संसाधनात (HR) भेडसावणारे निरनिराळे समस्या स्पष्ट करा.

०७

प्र.३ अ) किरकोळ स्थान निश्चितीवर परिणाम करणारे विविध घटक स्पष्ट करा.

०८

ब) किरकोळ व्यवसाय संदर्भात व्यापार नियोजन प्रक्रिया स्पष्ट करा.

०७

किंवा

क) दृश्य व्यापार म्हणजे काय ? दृश्य व्यापारात वापरले जाणारे विविध घटक स्पष्ट करा.

०८

ड) स्टोर डीझाइनचे विविध पैलू स्पष्ट करा.

०७

प्र.४ अ) खाली दिलेल्या पर्यायातून योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा.

०५

१) किरकोळ विक्रेता हा ग्राहक व _____ मधील दुवा आहे .

अ) सरकार ब) समाज क) घाऊक व्यापारी ड) जनता

२) भारतातील किरकोळ व्यापार बाजारात संघटीत किरकोळीत _____ भाग समाविष्ट करतात.

अ) लहान ब) मोठे क) शून्य ड) नगण्य लॅटिन

३) स्टोर आधारित किरकोळ म्हणजे जिथे _____ आधारित किरकोळ घटना क्रियाबद्ध असतात.

अ) ऑनलाइन ब) शारीरिकदृष्ट्या क) दृश्य ड) दरवाजा ते दरवाजा

४) किरकोळ हा शब्द _____ शब्दातून उगम पावला आहे.

अ) लॅटीन ब) फ्रेंच क) जर्मन ड) ब्रिटीश

५) नैसर्गिक निवड सिद्धांत _____ यांनी मांडला.

अ) डार्विन ब) हॉलंडर क) स्मिथ ड) मॅक नायर

प्र.६ ब) जोडया लावा .

‘अ’ स्तंभ	‘च’ स्तंभ
१) डिजिटल पेमेंट	अ. पारदर्शकता
२) दृश्य व्यापार	ब. स्टोर मार्केट
३. जागेचे नियोजन	क. भारतातील जलद गतीने विकास
४. बाह्य स्टोर रचना	ड. शांत विक्रेता
५.किरकोळीतील अलीकडील कल	ई. अंतर्गत स्टोर रचना

०५

प्र.४ (क) खालील विधाने बरोबर किंवा चूक ते सांगा.

१. हायपर मार्केट हा शब्द ‘Hypermache’ या शब्दातून उगम पावला आहे.
२. किरकोळ विक्रीमुळे स्थान उपयुक्तता तयार होत नाही.
३. चक्रावरील किरकोळी हि संकल्पना प्रोफेसर मॅक नायर यांनी मांडली.
४. सुरुवातीच्या काळात किरकोळ हा त्याचा स्पर्धात्मक काठ हरवून बसतो.
५. ई-मेल विपणन हे प्रत्यक्ष विपणनामध्ये परवडणारे घटक आहे.

०५

प्र.५ कोणत्याही तीन टिपा लिहा.

१. किरकोळ स्टोर व्यवस्थापकाचे कार्य
२. हरित किरकोळीचे समस्या
३. व्हेडिंग यंत्र
४. किरकोळ ब्रॅन्डिंग
५. ई- किरकोळी

१५